

VERSLAG VAN DE RAPPORTEUR

Vastgesteld 3 december 2025

Introductie

Tijdens de strategische procedurevergadering van 20 november 2024 heeft u besloten mij namens de vaste commissie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) aan te stellen als EU-rapporteur op de inbreukprocedure Vogelrichtlijn. Aanleiding voor het rapporteurschap is het besluit van de Europese Commissie (EC) van 25 juli 2024 om een inbreukprocedure tegen Nederland te starten wegens het niet in voldoende mate implementeren van de maatregelen die vereist zijn ter bescherming van de grutto (en andere landbouvvogelsoorten) op grond van de Vogelrichtlijn (Richtlijn 2009/147/EG).

In dit tussentijdse verslag worden de belangrijkste bevindingen samengevat en de ondernomen activiteiten toegelicht. Ook doe ik een voorstel voor het vervolg van het rapporteurschap.

Aanbevelingen van de rapporteur

De commissie LVVN kan zo spoedig mogelijk (een) rapporteur(s) aanstellen na de installatie van de nieuwe Kamer om continuïteit op dit dossier te waarborgen.

Doel van het EU-rapporteurschap

Het rapporteurschap zal zich richten op de lopende inbreukprocedure wegens het niet in voldoende mate implementeren van de maatregelen die vereist zijn ter bescherming van de grutto en andere landbouvvogelsoorten op grond van de Vogelrichtlijn. Daarbij zal het doel van het rapporteurschap zijn:

- Om de inbreukprocedure, wat een vertrouwelijke en soms moeilijk te doorgronden procedure is, zo nauwgezet mogelijk te volgen; en
- De informatiepositie van de Kamer daarbij te versterken.

Ondernomen activiteiten

Conform de mandaatnotitie hebben de EU-adviseur en ik een notitie opgesteld over de inbreukprocedure Vogelrichtlijn. Deze notitie gaat in op het algemene proces van inbreukprocedures, waarna vervolgens specifiek in kaart gebracht wordt hoe het proces tot dusver verliep tot en met maart 2024.

Ook zijn er informatieafspraken gemaakt met de Staatssecretaris van LVVN. Omdat de inhoud van een inbreukprocedure vertrouwelijk is en stukken uit een dergelijke procedure niet openbaar gedeeld mogen worden, heeft de Staatssecretaris toegezegd de Kamer tijdig te informeren over de formele stappen in het proces en over de voorgenomen beleidsmaatregelen die hieruit voortvloeien.

Bevindingen van de rapporteur

Op 17 juli 2025 heeft de Staatssecretaris een Kamerbrief verstuurd over het met redenen omkleed advies (MROA) aangaande de grutto (Kamerstuk 33 576, nr. 463). Deze inbreukprocedure richt zich op de bescherming van de grutto. In een MROA zet de EC uiteen waarom het van mening is dat de lidstaat niet handelt in overeenstemming met de Europese wetgeving en wordt het expliciete verzoek gedaan om aan de Europese wetgeving te voldoen. Na ontvangst van MROA moet de lidstaat binnen de door de EC vastgestelde termijn, doorgaans twee maanden, reageren. Hierbij moet de lidstaat aangeven welke maatregelen het voornemens is om te nemen zodat het gaat handelen conform de Europese wetgeving. De EC kan een rechtszaak starten bij het Europees Hof van Justitie, indien de EC de reactie van de lidstaat nog steeds onvoldoende acht. Het persbericht van de EC licht kort toe waarom zij heeft besloten een MROA te sturen: «Op 24 juli 2024 heeft de Commissie besloten een inbreukprocedure in te leiden door Nederland een aanmaningsbrief te sturen wegens niet-nakoming van zijn verplichtingen om de grutto te beschermen. De Nederlandse autoriteiten hebben weliswaar geantwoord met een lijst maatregelen, maar tot dusver zijn deze niet breed genoeg geïmplementeerd om de aanhoudende afname van de soort te keren door landbouwpraktijken aan te passen om broedsucces te garanderen. Bovendien is de aanwijzing van nieuwe sites waar de vogel in aanzienlijke aantallen broedt, nog niet uitgevoerd.»

Als reactie op de eerdergenoemde Kamerbrief heeft de commissie LVVN de Staatssecretaris verzocht om inzage te geven in de Nederlandse reactie op het met redenen omkleed advies inzake de Vogelrichtlijn aangaande de grutto. Rond het einde van 2025 vindt er een besloten technische briefing plaats met de commissie LVVN over de Nederlandse reactie op dat advies.

Vervolg van het EU-rapporteurschap

Na het Verkiezingsreces 2025 is het aan de nieuwe Kamer om te bepalen of en wanneer de activiteiten uit de mandaatnotitie (het werkbezoek aan Brussel) worden voortgezet, en of er een (nieuwe) rapporteur(s) voor dit dossier worden aangesteld.

Bromet